

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőségi 88, kiadóhivatali telefon sz. 67.

1791—1941.

Szeptember hó 21-én lesz gróf Széchenyi István születésének 150 éves jubileuma. A leghivebb magyar nagycenki sírjánál a kormány által adományozott kandelábert a Főméltóságú Kormányzó Úr kezéből átvett tüzzel a magyar ifjúság gyújtja majd meg, hogy hirdesse ma minden magyarnak, lelki nagyságának sohasem időszerűbb lángoló, önmagát a nemzet szolgálatába állító, valóban a szó legszorosabb értelmében vett emberebb ember és magyarabb magyar gigászi alakját.

Mérhetetlen az a szolgálat, amit nemzetének tett s valószínűleg érthetetlen, hogy tudott egy ember annyit és oly sokoldaluan alkotni mint ő, valóban megtette azt, amit minden magyar ember kötelességévé tett: „Tegye mind-egyik maga kötelességét, hanem azt ugyan emberül.”

Hidat építtetett, a híres pesti lánchidat, szabályozta a Vaskaput, megalapította a gőzhajózást, szervezte az első vasutak építését, szabályozta a Tiszát, megindította a balatoni gőzhajózást, fejlesztette a lótenyésztést, stb., stb. A Magyar szellemi élet terén pedig működése még felbecsülhetetlenebb. Híres szak-könyvei a Hitel, Világ és Stádiummal élesen rávilágított az ország nemzetgazdasági elmaradottságára s megmutatta a kivezető utat, egész évi jövedelmének felajánlásával megalapítja a Magyar Tudományos Akadémiát, Budapestet az ország szellemi központjává teszi, megindítja a Nemzeti Színház gondolatát, behozza a reális iskolákat, fáradhatatlanul dolgozik a nemzet jobbá, nemesebbé tételén. Reformjait a nemzet közvéleménynek megnevelésével éri el, így a leghatalmasabbat a jobbágy felszabadítást stb.

Széchenyi a legnagyobb magyar s méltán mondhatjuk a modern Magyarország megteremtője a régi Magyarország nagy reformere. Nemcsak sok intézményt hozott, hanem megmutatta, hogy a magyar nemzet csak saját erejéből lendülhet fel. Bizalmat, reményt öntött a magyar nemzetbe, amikor azt hangoztatta „csak magunkban a hiba, de egyszersmind magunkban a feltámadási erő, de szélhúzások helyett tanuljunk engedelmessé válni, magunkat alávetni, mert más-kép, mikor már minden meg volna nyerve, a part szélén szenvedünk hajótörést”.

Ime mintha csak ma élne, szavai, tettei és egész mártír élete a mai magyar sors-problémák hordozója, mindenét feláldozta a nemzet szebb és jobb jövőjéért, élete minta-

képe volt az engedelmeskedni tudó, saját önös érdeket félreállítva csak a nemzetért dolgozó magyarnak s bár emberfeletti végzett, mégis kiméretlen önkritikával nézte munkáját, a felelősségérzetnek oly magas és kiformált példánélküli egyénisége mély vallásosságában az Uristentől „igaz lelki alázatot angyali szeretetet” kért, hogy dolgozni tudjon éjjel-nappal hazája, honfitársai és ember-társai javára.

Ezért vándorolunk sirodhoz Gróf Széchenyi István, hogy magyarságunk mai nehéz perceiben tanuljunk Tőled alázatot, hitet, munkaszeretetet, fegyelmet, tudást, és akaratot, mert teljesülni kell hitednek, rajongásodnak, hogy

„Magyarország nem volt, hanem lesz!”

Hatalmas tömeg jelenlétében, ünnepélyes keretek között iktatták be Mohács város által adományozott országzászlókat.

Mint már legutóbb megemlékeztünk Mohács városa országzászlót adományozott Bezdán, Vörösmart és Monostorszeg községeknek. Az ünnepélyes beiktatás szeptember hó 14-én, vasárnap volt Budapesten az ereklyés országzászlónál.

Hatalmas tömeg hullámzott a Szabadságtéren, ahol a város küldöttségén kívül Vitéz Preszlay Nándor ezredes, Vitéz Pólya Antal miniszteri tanácsos, Vitéz Horváth Béla székesiővárosi főjegyző, Végh Mihály pénzügyigazgató, dr. Grill Loránt az országzászló nagybizottság ügyvezető elnöke vett részt, a díszőrséget pedig az Emszói díszszakasza látta el. Mohácsról egy háromtagú bizottság vett részt dr. Bartók Lajos h. polgármester, Csanday Károly takarékpénztári igazgató, Pavkovic Antal Pál városgazda. A Himnusz hangjai után Vitéz Pólya Antal miniszteri tanácsos hatalmas beszédében példaképpül állította Mohács társadalmát, amely első volt, amely a Délvidék felszabadult területeinek az anyaországhoz való csatolása feletti örömeiben minden alkalmat megraga-

dott, hogy testvéri jobbot nyújtson felszabadult testvéreinknek. Mohács társadalmá magá is átélt egy szerb megszállást s saját szenvedéseiben megtisztult társadalmá e nemes gesztussal, hogy három felszabadult községnek ad országzászlót, ismét tanujelét adta hagyományos törhetetlen magyarságának és jobb jövőnkbe vetett hitünknek. Büszke örömmel adta át beszéde végén a zászlókat a város küldöttségét vezető dr. Bartók Lajos főjegyző, polgármester helyettesnek, aki válaszbeszédében ismertette a város képviselőtestületének nemes határozatát, amikor egyhangulag Bezdán és Vörösmart községeknek országzászlót ajánlott fel, valamint a monostorszegiek kérelmét s a mohácsi levették lelkes elhatározását, hogy nekik a zászlót önkéntes adományokból teremtik elő. Leikes beszédét e szavakkal fejezte be:

„Ime itt a három zászló beiktatva és hivatalosan arra, hogy a magyar szabadság, a magyar egyenlőség és a hűség

magyar testvériség szimbólumai legyenek. Legyenek ezek a zászlók soha szét nem szakadó kapcsok a felszabadult részek és a drága anyaország között és legyenek mindig magasán és büszkén lengő előhírnökei egy szebb és sokkal boldogabb nagy Magyarországnak!”

A lelkes beszédet a Hiszekegy eléneklése, majd pedig a kivonult díszőrség tisztelgő díszmenete követte.

Az ünnepség után városunk küldöttségét a megjelentek nagy óvációban részesítették, majd az országzászló nagybizottság tagjai ismételt köszönetet mondtak a város nemes elhatározásáért.

Mihelyt a megajándékozott községekben az országzászlók alapjai elkészülnek az ünnepélyes átadás is meg lesz, amire még részletesen kitérünk.

Mohács város a kormány kultúrprogramjában.

A tanügyi közigazgatás reformjával egyidejűen fontos lépést jelent a kultuskormány az a legújabb rendelete, hogy évenként 250 szegénysorsu falusi diákot iskoláztat az állam, ami nyolc év alatt 2000 tehetséges falusi diákot jelent, akik tanulmányaik elvégzése után visszatérve szülőfalujukba, a falu intelligenciáját lesznek hivatva alkotni. Mert e kormányintézkedésnek az a legfőbb célja és elgondolása, hogy az állam pénzen kitanított diák, mint pap, tanító, jegyző, kereskedő, orvos, okleveles gazda stb. falujába vissza is térjen és falujának vezetője, istápolója, szellemi irányítója legyen, hogy a falu népének hiszékenysége és tudatlanságából származó kiszolgáltatottsága megszűnjön.

E diákok felvételénél kizárólag a tehetség érvényesülhet s már eleve kizárja azokat, akik protekciót vesznek igénybe. A cél a sok elkallódott magyar tehetség felkutatása és a magyarság erősítésének szolgálatába állítása. Az arra rászoruló és az elemi iskolában jó előmenetelt tanúsító falusi diákot képesség vizsgálat alá vetik s a kiválogatottakat vidéki városok, gimnáziumok internátusaiban, ahol pedig nincs internátus, ott családoknál helyezik el s taníttatásuk költségeit részben a Horthy Miklós ösztöndíjalapból, részben pedig a

bukott diákok bizonyos járulékaiból fedezik.

E nagyszabású, értelmiségi osztályunknak a magyar falu tehetséges fiataljaiból álló meg erősítésének reformja már ez évben megindul és örvendetes, hogy e kormányprogramba Mohács is bekapcsolódik. Ugyanis a jársz-apáti és beszercei internátusokon kívül a mohácsi gimnázium internátusában nyer majd e növendékek egy része elhelyezést. Hogy e létszám mennyi lesz az majd az összes tehetségvizsgálatok befejezése után nyer pontos megállapítást, de máris úgy hirtlik, hogy a mohácsi gimnázium internátusának mintegy 10—15 növendéke lesz.

Egyébként e tény azért is fontos a város szempontjából, mert az utóbbi időben a város gimnáziumának államsegély iránti ügye az illetékeseknél többizben szóbakerült s az a legjobb uton halad s valószínűleg e kormányrendelettel függhet össze az az örvendetes elhatározás, hogy hat tanár részére az államsegély máris biztosítva van s valószínű hogy az növekedni fog a jövőben, mert hiszen a délvidéki területek fesszabadulásával e gimnáziumra nagy feladatok várnak s megérdemli majd, hogy teljesen államsegélyes középiskola legyen.

A szörvány magyar családok gyermekeinek elemi oktatásával kapcsolatban is igen fontos rendelkezést hozott a kultuszkormány, melynek alap gondolata az, hogy a magyar családok gyermekei, ha nemzetiségi vidékeken laknak, ne legyenek kénytelenek nemzetiségi iskolákba járni, hanem magyar iskolákban tanuljanak. Miután azonban néhány család részére magyar iskola fenntartása nem lehetséges, egyes városokban és nagyobb községekben otthonokat állít fel a kormány e tanulók részére. Egy ilyen otthon Mohácson is lesz, mégpedig a volt Schäffer-féle vendéglőt bérelte ki a kultuszkormány e célra s annak megnyitására most folynak a tárgyalások, amelyre majd még részletesen visszatérünk.

Miért késik a tagosítás.

A Mezőgazdasági bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott többek között a tagosítás késedelméről is, amiről lapunk is beszámolt. Kérdést intéztünk Papp János tagosítást vezető mérnök-höz, aki a következőkben okolta meg a tagosítás késedelmét.

A tagosítás egységár 1937 évi megállapítása már nem felelt meg az akkori viszonyoknak, mert a tagosítás megkezdésekor rendkívüli és sorozatos nehézségek merültek fel, amelyek előre láthatók nem voltak, úgy-hogy már akkor indokolt lett volna a 16 pengős egységár, ami azonban csak 1939. évi júniusában került megállapításra. Ekkor azonban a háború kitörésével az általános drágulás is megindult s az alkalmazottak díjazását is megfelelően emelni kellett. S az általános mérnökihiány következtében szakmunkás alig volt kapható. Ez szükségessé tette az egységár újabb felemelési kérelmét.

Az egységárfelemelésének te-

rén hallgatólag olyan gyakorlat fejlődött ki, hogy emelést csak az előmunkálatok hitelesítése után lehet kérni, ezért kölcsönök és más munkálatok jóvedelmének felhasználásával az előmunkálatok hitelesítése 1941. évi január 25-én megtörtént. Az egységár újabb felemelése iránti kérelem azonban több mint 20 mérnökkel együtt a pénzügyminiszteriumban elintéztést nem nyert.

Ennek következtében pénzühiány miatt a munkát le kellett csökkenteni, mintegy 2—3 hónapja teljesen beszüntetni, ami természetileg azzal jár, hogy az eredeti 1942. évre tervezett kihasítási és birtokbavétel legjobb esetben csak 1943. őszén történhet meg. Hogy közben más községek tagosítási munkálata is megindult annak a mohácsi tagosítás nem hogy kárát, hanem előnyét élvezte, mert e tagosítások jóvedelméből nyert fedezetet a mohácsi tagosítási munkálat.

Mint-hogy azonban az új egységár, a rendkívüli időkre való tekintettel, az új árakhoz mérten állítólag a pénzügyminiszteriumban eldöntést nyert s az katasztrális holdanként valószínűleg 30 pengő körül mozog, minden remény megvan arra, hogy a kihasítás 1943. őszére megtörténhet.

November hó elsejére elkészülnek Mohácson a Nép- és Családvédelmi alap és Árvízkarosultak alapjából épülő új házak

Az épülő házak az arra rászorultak tulajdonába is átmehetnek.

Az a nagyhorderejű intézkedés, amely a Nép- és Családvédelmi alap működésével az egész országban megindult, városunkban is már örvendetes érezteti hatását.

A róm. kat temetővel szemben lassan már tető alá kerül az a tíz kis családi ház, amelyekbe sokgyermekes és arra rászoruló szorgalmas családok nyernek majd elhelyezést. A tíz házat mohácsi kőművesek építik és építési költségük mintegy 50.000 pengőbe kerül.

Tiszta téglából épült praktikus beosztású házak, a Nép és családvédelmi alap tervei szerint készülnek. E házak 12 négyzetméteres téglaburkolatú lakókonyhából, ebből nyíló 5.3 négyzetméteres kamra, 3.4 négyzetméteres cementpadlóú mosó helyiségből, 25 négyzetméteres padlós szobából állanak. A nagy szoba azonban úgy épül, hogy a gyermekek számának megfelelően hálófülkék készíthetők emeletes ágyakkal. A házak a város egyik legegészségesebb területén épülnek, s azokhoz még mintegy 100 négyzetgöles előkert és udvar, vagy kert is járul. Foglalkozik a város azzal a gondolat-tal is, hogy a beépített területtel szemközti levő rétet a tagosítás folyamán megváltja s e házakhoz veteményes kertet is ad.

Gondoskodik az alap butortervekről is, amelyeket azonban már a lakóknak kell majd saját-maguknak elkészítenők. E tervek az épület legpraktikusabb kihasználását veszik alapul egyszerű, de csinos magyaros butorokkal

Bár a mohácsi munka kellő ütemben való előhaladásának egy másik akadálya az is volt, hogy a belviz teljes lecsapolása keretében szükséges új árkok — cca 30 km. — kitűzése az állandó esőzések miatt sem a múlt évben, sem az ideai tavasz folyamán nem volt eszközölhető, így azok kitűzése csak most közeledik a befejezéshez, sőt a „Réti legelő“ dűlőben a földművelésügyi miniszterium által csupán ez év júniusában rendeltetett el, azok bemérése csak ezután végezhető el. Ennélfogva az új kiosztási térképek teljes elkészítése is csak ezután készíthető el, ezt követőleg pedig az új dűlők területszámítása, az elhelyezési tervezet és annak letárgyalása és jóváhagyása után lehet csak szó a tervezet szerinti kihasításról.

Az új egységár megállapításával azonban minden remény megvan, hogy a megkezdett munkálatok erőteljes ütemben minél előbb befejezést nyerjenek s a kihasítás minél előbb megtörténhessék, ami eltekintve a rablógazdálkodás veszélyétől, nemcsak a gazdáknak és magának a városnak, de nem utolsó sorban a tagosítást végzőknek is elsőrangú érdeke s minden reményünk meg van, hogy az legkésőbb 1943 év őszére befejezést nyer.

a Hősök temetője felől zárja majd le az új települést.

Ha semmi akadály nem jön közbe, akkor november 1-én már gyermekkacagástól lesz hangos a 16 új lakás s kívánjuk, hogy Isten áldása kísérje az új birtokosok életét.

Óriási nemzetmentő munkát végez a mohácsi tüdőgondozó.

Mint ismeretes az 1888/B. M. 1940 sz. tc. elrendelte az ország egész területére a tüdőbeteg gondozók működését s ezen rövid idő óta nemcsak országos viszonylatban, de városunkban is eredményesen érezteti hatását ez a nemzetmentő intézmény s míg a múlt esztendőben 1172 egyént vizsgáltak meg, addig ez év szeptemberében már megközelítették a 1500-at, ami igazolja, hogy lassan nemcsak hatósági berendezésre vetik alá magukat a vizsgálatnak az emberek, hanem lassan-lassan a köztudatba is átmege ennek az intézménynek fontossága.

A törvény értelmében minden élelmiszerral, tömegekkel dolgozó egyén és családja pl. kereskedő, háztartási alkalmazott stb. valamint iskolák növendékei kötelesek magukat az u. n. parkette próbának alávetni. Ez abból áll, hogy az illetőbe tuberkulint fecskendeznek be s ez kimutatja, vajjon a megvizsgált egyén át-egett e már tuberkulózikus fertőzésen e vagy sem. Ha igen, akkor az egyén röntgenvizsgálat alá kerül s ha ez is pozitív, akkor nemcsak ő maga esik át komoly és alapos vizsgálatnak, hanem környezettanulmány alapján mind azok kötelesek magukat vizsgálat alá vetni, akik a megvizsgált egyén közelében vannak, tehát nemcsak a családtagok, hanem esetleges alkalmazottai, a lakók stb. A vizsgálatnál megállapított tuberkulózikus beteg aztán szabályszerű hosszabb, vagy rövidebb ideig tartó, kezelésben részesül, szükség esetén intézeti kezelésben is. És ebben a részében a mohácsi tüdőgondozó jelentősége igen nagy, mert országunknak egyik legmodernebb és leg-higiénikusabb tüdőpavillonjával rendelkezik kórházunk s miután úgy a tüdőgondozó, mint a tüdőpavillon vezetése dr. Bartha Imre belgyógyász tanár személyében egy kézbe egyesül, egész természetes, hogy működése sokkal eredményesebb, azoktól a gondozóktól, ahol nincs külön tüdőpavillon.

Azonkívül, hogy a tüdőgondozó felkutatja a tuberkulózis fészkeit s mindent elkövet, hogy minden gyanus egyén átessen a tuberkulin vizsgálaton, amellel felbecsülhetetlen az a szolgálat, amelyet a felvilágosítás terén végez s hogy ma már az egyszerűbb osztály gyermekei is megértik, mit jelent ennek az áldásos intézménynek működése, igazolja az, hogy nap-nap után számosan önként keresik fel a gondozót tanácsokért. Ugyanis a munkaalkalmak növekedésével hála Isten ott tartunk, hogy a tuberkulózikus fertőzésen átment egyént esetleg munkát változtathat s nem kell olyan munkakörben dolgoznia, amely a tuberkulózista hajlamos tüdejére ártalmas.

különösen érdekesek a hálófülke megoldások.

Azok a családok, akik a házakat majd megkapják, — hogy kik kapják meg, az elősorban a családtagok számától, a rászorultságtól és a család mukaszere-tétől függ, mert a szociális megsegítés ma már nem könyöradomány s főleg nem megélhetés, mint ahogy azt egyesek elképzeltek és többé-kevésbé ki is használták, megfelelő havi bér fizetése ellenében, a birtokukba adott házakat megváltatják s 25 év múlva teljesen a saját tulajdonukba megy át. Érdeke tehát a bentlakónak is, hogy arra, mint sajátjára vigyázzon.

E házakkal szemben az országút mentén pedig három ikerház épül hasonló méretekben, ahol azonban a mosó helyiség helyett kis belépő van. E házakat az árvízkarosultak alapjából építik, ugyancsak a kormány tervei alapján, mintegy 30.000 pengős költséggel, mohácsi kőművesekkel. Megfelelő hézag van az egyes házak között, hogy esetleg a birtokosa azt saját céljainak megfelelően bővíthesse. A házak frontja az északi országútra néz s szép városias jellegükkel kedvessé teszik majd az egész új települést. Két pompás mélyvízi kút is készen van már. Az öreg diófák egy része sértetlen maradt, ahol majd gyermekjátszóter lesz. A járványkórház és az új épületek között pedig új utca nyílik. Míg a Szt. István utca, ha nem is azonnal, de a városrendezés során néhány ház kisajátításával a város egyik legegységesebb utcája lesz, amely

Minden reményünk meglehet tehát, hogy a magyarságnak tuberkulózisban oly nagy számmal elhaló statisztikája lassan lassan, szívós és céltudatos munkával csökkenni fog s hátrább kerülünk abból a szomorú rangsorból, amelyben eddig oly ijeszítően elől állottunk a nemzetek tuberkulózis statisztikájában.

— **Új plébános Kisközegen.** *Deák István* kisközzei adminisztrátort *Virág Ferenc* megyés püspök Kisközzege plébánosnak nevezte ki.

— **Esküvő.** *Thür József* D. G. T. állomásfőnök és neje *Leovics Mária* fia *Thür István* „IBUSZ” fiókvezető, Pécsét vasárnap este 7 órakor vezette oltárhoz *Patajger Edith* okleveles tanítónőt.

— **A Nemzetvédelmi Kereszt adományozása.** A Kormányzó Ur augusztus hó 30-án legfelsőbb elhatározásával, a világháborút követő forradalmak és ellenforradalmak idején, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteiknek elismerésül *P. Unyi Bernardin* mohácsi zárdafelelősné és *dr. vitéz Horváth Kázmér* újvidéki h. polgármesternek a Nemzetvédelmi Keresztet adományozta.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte *Galler János* és neje *Schuff Katalint* mert fiúk *Gallos József* ny. tüzérzászados okleveles gépészmérnök Budapesten szeptember 12-én, 38 éves korában elhunyt. Temetése Mohácson 14-én, vasárnap volt, igen nagy részvét mellett.

— **Áthelyezés.** A m. kir. valóság és közoktatásügyi miniszter az apatini állami polgári iskolához kinevezett *dr. Vaskó Ilona* gimnáziumi tanárnőt, a szolnoki állami leánygimnáziumhoz helyezte át.

— **Elhalálozás.** *Auber Andor* tüzerhadnagy Pécsét váratlanul elhunyt. Halála mélységes megdöbbenést keltett városzerte. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz Mohácson a rk. temető ravatalozójából. Halálát *özv. Auber Vilmosné* édesanyja, *dr. Auber László*, *Lévay Józsefné* sz. *Auber Flóra* testvérei és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **Mohács m. város Leventebizottságának ülése.** Szeptember hó 14-én vasárnap tartotta Mohács város Levente-Bizottsága ülést. A szép számmal megjelent tagok előtt *Herger Zoltán* főszámánácsos bemutatta a Levente Egyesület 1940 évi zárószámának jóváhagyó határozatát. Majd az Egyesület 1942 évi költségvetésének bemutatása következett mely 6850. P. szükségletet mutat fel, amelyre azonban a fedezet is megvan. A bizottság a költségvetést elfogadta. *Dr. Gyarmati Imre* bizottsági tag távozásával új tagként egyhangulag *Dr. Langer Lajost* választotta meg a bizottság. Több indítvány elfogadása után a bizottsági ülés véget ért.

— **Elveszett bőrirtárcsa.** *Mező János* bejelentette, hogy fekete bőr irtárcája 50. P. készpénzzel, vásárlási könyvvel, motorkéjeggel és gépjármű betéttel együtt elveszett, kéri a becsületes megtalálót, hogy adja le a rendőrségen.

— **Légórtalmi közlések:** A 83.500-as honvédelmi miniszteri rendelet 1941. október hó 1-től kezdve elrendelte a parancsnoki és parancsnok helyettesi utánképző tanfolyamok tartását, amelyre a város polgármestere hívja be a tanfolyam halgatására kötelezettek. A tanfolyam 3 napig tart. Arra mindenki külön behívót kap. Aki magándolgai miatt később nem jöhetne, október 1-én önként jelentkezhetik, mert a behívásra mentés csak rendőrhatalósági igazolás alapján fogadható el. Igazolatlanul elmaradók az 1939. II. tc. 184—188. §-ai alapján 15 napi elzárással büntetlnek.

— **Újból megállapították a cukorfejadagot.** A közellátási miniszter rendeletét adott ki a cukorfejadagok újabb megállapítása és a cukorjegyek kezelésének újabb szabályozásáról. A törvényhatósági jogi, valamint megyei városoknak, úgyszintén azokra a 10 000-nél nagyobb létszámú községekben, amelyek iparforgalmú népességének számaránya 20% felett van, valamint azokban a 10 000-nél magasabb lélekszámú községekben, melyek iparforgalmú népességének számaránya 40% felett van, a fejadag személyenként és havonként 52 dekagramm (eddigifejadag hetenként 125 dekagramm). A rendelet vidéken november 17-én lép életbe.

— **Elloptak egy bála kenderet.** A dunai hajózási vállalatok bejelentést tettek, hogy rakodás alatt álló kenderből egy bálát ismeretlen tettes elloptat.

— **Alt Gyula Bőrgyár** és Kereskedelmi r. t. mohácsi cég 1940/41. évi zárószámadata: Mérleg számla. Vagyon: Pénztár: 37.539.93. Építés: 85.443.96. Berendezés: 142.169.90. Gépjármű: 27.684.37. Értékpapír: 37.257.46. Küldv.: 250. Adósk.: 233.755.58. Készlet: 1.189.285.13. Összesen: 1.753.386.33. Teher: Alaptőke: 600.000. Tőketartalék: 160.000.— Értéksökkenés I.: 49.125.71. Értéksökkenés II.: 28.636.51. Beruházási hozzájárulás függő: 50.571.63. Átmeneti: 26.142.71. Értékkülönbözeti: 517.192.49. Megadózott tartalék alap: 679.89. Munkásjóléti alap: 35.079.23. Hitelezők: 208.444.10. Nyereség: 77.514.06. Összesen 753.386.33. Eredmény számla. Veszteség: Kereskedelmi költs.: 70.031.61. Fuvar: 54.716.69. Adó: 35.946.13. Kam.: 13.440.63. Jutalék: 38.543.47. Elveszett követelések: 16.457.30. Tisztí fizetés: 36.718.23. Munkabér: 99.685.54. Leírások. Építés: 1.829.92. Berendezés: 12.185.90. Gépjármű: 4.811.04. Nyereség: 77.514.06. Összesen: 462.880.52. Nyereség: 1939.40 évről áthozott nyeres. 86.41. Gyártás: 461.794.11. Összesen: 462.880.52.

— **Vizicserkész tánciskola.** Az immár hagyományos vizicserkész tánciskola szeptember 20-án ösztánccal nyílik meg az Iparosok Olvasóköreinek nagytermében. Részletes felvilágosítás és jelentkezés az ösztáncon.

— **Leszállították a liszt fejadagot.** A közellátási minisztértől Baranyavármegye Főispánján keresztül rendelés érkezett a városhoz szeptember 13-án, hogy visszamenőleg szeptember hó 1-ig a liszt fejadagot és pedig a 15 és 12 kilót havi 9 kilóra, a 9 kilót pedig havi 7 kilóra kell leszállítani. *Vitéz Szőnyi Alajos* polgármester azonnal írásban és távbeszélőn jelentette, hogy egyrészt, amikor a város közönsége havi lisztadagjának felét már elfogyasztotta, annak visszamenőlevonása méltánytalan, másrészt a lecsökkentett fejadag annyira kevés, hogy bár akármennyire kell is, hogy mindenki kivége részét az ország háborús terheiből, annak megváltoztatása indokolt Reméljük hogy ezen új intézkedés tárgyában rövidesen módosítás érkezik.

— **Ellopott pénztárca.** *Markovics György* feljelentést tett, hogy 165 P-öt tartalmazó pénztárcáját ismeretlen tettes az átkelési kompon ellopta.

— **Zongora tulajdonosok figyelmébe.** Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a napokban Mohácsra érkezem és úgy mint azelőtt is zongora hangolást és javítást vállalom. Hangolás tisztítással 10 pengő és javítások megállapodások szerint legolcsóbb árban. Szíves pártfogást kér: *Ébert Bernát* zongora hangoló és javító, a bécsi cs. és kir. udvari operaház volt másodhangolója. Jelentkezni lehet: *Fridrich Oszkár* könyvkereskedésében.

— **Vásári kimutatás** szeptember hó 15-én tartott állatvásárra felhajtott és eladott állatokról: Felhajtva: szarvasmarha 1363 db, ló 1095 db, sertés 1912 db, juh 262 drb. Eladva szarvasmarha 497 db, ló 196 db, sertés 572 db, juh 262 darab.

MILASSINNAL

a Katolikus Legényegyletben
vasárnap

ÖSSZTÁNC!

— **Az illetékes hatóságok** az ország burgonyaellátását a *Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülésre* Budapest V. Vigadó u. 5. Tel. 188-960. bízták. Az Egyesülés a vármegyék székhelyein vidéki eladó bizományosi szervezetet létesített. A vármegye egész területét a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés bizományosa látja el. Akinek tehát vagontételben van szüksége burgonyára forduljon a vármegye székhelyén levő Futura bizományoshoz, vagy kirendeltséghez, mint a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés eladó bizományosához, ahol mindig az Árkormánybizottság által megállapított hivatalos áron juthat burgonyához.

— **Éltévedt jóságok.** A Sportpályára egy malac, míg *Metzing Antal* henteshez egy üsző tévedt, igazolt tulajdonosai igényüket a rendőrségen jelentsék be.

— **Lopás.** *Szeles Sándor* feljelentést tett, hogy egy kék-piros selyem gyerekpajlant és egy pár disznóbőr férfi keztyűt ismeretlen tettes elloptott.

— **A tábori postákra ismét lehet csomagot küldeni.** A posta-vezérgazgatóság közli, hogy a tábori postahivatalok címére csomagokat, a romló tartalmuak kivételével újból fellehet adni.

— **Anyakönyvi bejegyzések** 1941. évi szeptember hó 12-től szeptember hó 19-ig

Születések: Mihó Mária, Niedermayer Anna, Frankl János, Emmert Ádám, Alabert Katalin, Vidák Mária Katalin, Tadiccs Irén Margit, Reit Klára, Móri Erzsébet, Földváry János, Kalez Róbert, Tamás István, Csonka Miklós.

Házasságkötések: Tóth József és Hefner Julianna.

Halálozások: Miszlang Jánosné 58 éves, Dobszai György 49 éves, Földvári János 1 napos, Tadiccs János 58 éves, Szabó Sándor 34 éves, Martines Mihály 80 éves.

Jókarban levő

férfi kerékpár

10 gumikkal eladó. Cím a kiadóban.

SPORT.

MTE—BZTE 1:1 (0:1)

Gyenge játék.

Mohács. II. o. b. Bíró: Radnóti.

Kisszámú közönség előtt nagy csalódást hozott, nemcsak a játék színvonala, hanem a mohácsi csapat erőtlene, gyenge játéka is. Kezdes után már az első percben Demhardt gyenge hazaadását Simon könnyelműen beengedte. Ezután változatos játékban, inkább Mohács van támadásban de a 35 percben Schneider még a 11-est sem tudja értékesíteni. Szünet után nagyrészt az MTE irányítja a játékot, de az erőtlenség miatt Szabó révén csak kiegyenlíteni tud, de a győzelmet elengedi. A közvetlen védelemben Temesi az érték. Simon gyengécske. A halvesorban Szekeres vált ki. Szerdahelyi nem való a csapatba. A csatársorban egyedül Szabó agitálása érdemel dicsőreket. A vendéknél a bal hátvéd és a jobbhalf volt jó.

MTE II.—Gimnázium 1:0 (1:0)

Az előmérkőzés sokkal üdőbb játékot hozott, amelyen az utánpótlás meggyőző szorgalmáról tett tanúságot. A mérkőzés megmutatta, hogy mindkét csapat jó játékosaival érdemes foglalkozni. Az MTE-ből Farkas, Martinovics, Balatoni, a gimnáziumból Tibor, Fehérvári és Klieber tűnt ki.

Pécsujhegyen

a vezető DVAC II-vel játsza le bajnoki mérkőzését az MTE, ahol csak a tisztas vereségre törekedhetnek.

SPORTHIREK:

A pécsi II. osztályból a Dombóvári VSE II-t a kaposvári II. osztályba osztották be, amelyet egyébként kettéosztottak, kaposvári és kanizsai csoportra.

A pécsi II. osztályba pedig beosztották a Pécsi EAC II-t és a Pécsi Postás SE-t és így tizenkettes lett a létszám. A PEAC II-vel október 12-én Mohácson, a PPSE-vel pedig október 19-én Pécsét játsza le bajnoki mérkőzését az MTE.

A Délbaranyai Körmérkőzésekre még utólag benevezett a Főherceglaki SE és a Pélimonostori SC II

Felelősszerkesztő:
BÁN ANDRÁS
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága jó fiunk

GALLOS JÓZSEF

ny. tüérszázados

temetésén való megjelenéssel, részvételfejezéssel, koszorú vagy virág küldésével mélyszéges fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezután hálás köszönetünket.

Mohács, 1941. szeptember hó.

A gyászoló **Galler-család.**

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága jó halottunk, a legjobb feleség és édesanya, anyós, nagynya és rokon

MISZLANG JÁNOSNÉ

szül. Gyurkó Mária

elhunyta alkalmával részvételfejezéssel, a temetésén való megjelenéssel, koszorú vagy csokor küldéssel mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Mohács, 1941. szeptember hó.

Gyászoló család.

Tenyésztésre és fajjavításra
négy hónapos nagy fehér fajtisza

pekingi kacsákat

eladók darabonként 12 P árban.
Barát utca 84. szám.

Felkérem a nb. vásárlóközönséget, hogy **Szentháromság utca 1. szám** (volt Kellermann-üzlet) alatt megnyitott **előnyomdám** pamut, kézimunka, stb. árúikkal vásárlásával támogatni méltóztassanak.

Tisztelettel
özv. Kuti Istvánné

ELADÓ családi ház

2 szobás kb. 600 □-öles kerttel, kedvező fizetési feltételek mellett. Érdeklődni lehet délután 6-7 óráig:

Petrányi József
Ujttelep, Fiume u. 19.

Tölgyfa íróasztal és könyvszekrény eladó
Cím a kiadóban.

ELADÓ a Bárány utca 9. számú ház
és egy fodrászüzlet berendezése.
Érdeklődni lehet ugyanott.

Csapat keres a Mohácsi Földműveskör.

Feltételek: **dr. Kontra Miklós** ügyvédnél tudhatók meg.

KÉRESEK egy használt **GYERMEKKOCSIT** megvételre. Cím a kiadóban.

ELADÓ 800 □ öl tanya és gyümölcsös
a mohácsi szigeten, a Marica-vendéglő közelében. Érdeklődni **Kalkán Lukács**, Tisza I. u. 29.

Tomori utca 28. számú **ház** szabad kézből eladó.

Üzletáthelyezés!

Rőfös és divatárúüzletemet augusztus hó 29-én Király út 22. sz. alá (volt Molnár Béla helyiség) helyeztem át.

Miholek József

rőfös és divatárúkereskedő
MOHÁCS.

Bútorbeszerzése

előtt nézze meg háló- és konyhabútor raktáramat

Stollár Ferenc és Fia

Mohács, Király ut 3. szám.

ELADÓ 1 darab I vas

650 cm. hosszú 32 cm. magas és használt ablakok. **Tomori u. 5. sz.**

Kb. 4 és fél kat. hold

S Z Ő L Ő

picfelszereléssel (kb. 80 hl. kád, 150 hl hordó), lakás, vincellér-lakással, esetleg idei termékkel együtt **ELADÓ**.

Cím a kiadóhivatalban.

Pk. 3016 1941. sz.

Vh. 298, 1941. sz.

Árverési hirdetés.

Dr. Glac Ottmár budapesti ügyvéd által képviselt „Hangya” termelő, értékesítő és fogyasztási szövetkezet végrehajtó javára végrehajtást szenvedő elleni 762 pengő 73 fillér tőkekövetelés és járuléki erejéig a budapesti közp. kir. járásbíróóság 418176/1941. számú végzésével elrendelt, közbenjárással fogatosítandó kielégítési végrehajtás folytán, az 1941. évi július hó 26. napján lefoglalt és 1500 pengőre becsült tehének Nagybudmér községben, végrehajtást szenvedő lakásán

1941. évi október hó 8.

napjának délutáni fél 6 órájára ezennel kitűzött bírói árverésen a leg-többet ígérőnek, készpénzfizetés ellenében el fogom adni.

Mohács, 1941. évi szeptember hó 6.

NAGY LAJOS
kir. járásbírói végrehajtó.

Családi összejöveteleken, lakodalmakon

DREHER SÖRT

adjon vendégeinek. — Kiváló minőségű sörök: Paracelsus, Hungária, Szent János, Bajor és Udvari sörök. — Kapható minden jobb fűszerkereskedőnél és a főlerakatkál: **BRANDSTATTER JÓZSEF**, Br. Eötvös u. 11.

Arany beváltás

Ezüst beváltás

FIGYELEM!

Órát, arany-ezüst ékszer a legolcsóbban vehet **TÖRT ARANYAT,** ezüstöt a legdrágábban adhat el **PÁNCSITSNÁL**
Mohács Ujváros háza.

Javítást, vésést gyorsan és olcsón személyesen készítenek. Ugyanott a világhírű **Tungsram égő, osillár, rádió és villanszerelési anyag** kapható.

Birtok

eladó Mohács-szigeten,
164 kat. hold
gazdasági épületekkel.

Felvilágosítás kapható

DR. BECK ALAJOS

ügyvédi irodájában.

Eladó egy finom fekete férfi télikabát és egy rövidebb bundás kabát.

Horthy Miklós út 22. sz.

Dunaszekcső-Drávatoroki Halászati Társulat.

768, Eln. 1941.

Hirdetmény.

A **Dunaszekcső-Drávatoroki Halászati Társulat** I—III, üzemszakaszra osztott érdekeltségi területének halászati jogát üzemszakaszonként az 1942—1947. évekre árverésen bérbeadja.

Az árverést 1941. évi október hó 27-én délelőtt 10 órakor Mohács-on, a Margittaszigeti Ármentesítő és Belvízlevezető Társulat tanácstermében fogja megtartani. Amennyiben az árverés ekkor sikertelen maradna, vagy pedig az árverést követő rendkívüli közgyűlés új árverést rendelne el, úgy ebben az esetben az árverést ugyanazon a helyen 1941. évi november hó 3-án délelőtt 10 órakor fogjuk megtartani.

Az árverést megelőző napon déli 12 óráig írásban ajánlat nyújtandó be üzemszakaszonként és az ajánlathoz üzemszakaszonként 200 pengő bántpénz csatolandó.

A részletes ajánlati, árverési és bérbeadási feltételek **Német Kálmán dr.** mohácsi ügyvédnél a társulat igazgatójánál megszerzhetők és betekintheők, megnevezhetők ezenkívül pedig Pécs és Mohács városok polgármestereinek, Dunaszekcső, Bár és Kölked községek előljáróságánál, valamint az Országos Halászati Felügyelőség (Budapest Földművelésügyi miniszterium).

Mohács, 1941. évi szeptember hó 15-én

Vitéz Szilágyi Imre
elnök,

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	29.— P
Zab	25.— P
Rozs	27.— P
Árpa	22.— P
Tengeri	23.— P
Bab	— P

Fa- és rőzseárverés

a Margittaszigeti Ármentesítő Társulat szigeti védőtöltésén. Az 5-ös számú gátörháznál szeptember hó 23-án, **kedden délelőtt 9 órakor**, a 7-es számú gátörháznál szeptember 25-én, **csütörtökön délelőtt 9 órakor.**

Igazgatóság

A mohácsi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

5786/1941. tk. szám.

Árverési hirdetés - kivonat.

Werner Bálint (képv. dr. Schmidt Miklós mohácsi ügyvéd) végrehajtónak Geisz János (nős Hahn Gertruddal) líppói lakos személyes adós, valamint Bacsvarin Szilárd és Kasanin Mitó líppói lakosok dologi adósok végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 60 P tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a Líppó községben fekvő s a líppói 282 sz. tkvi betétben foglalt 4792-ed rész legelő-illetőség B. 18. sorsz. alatti 19-ed részére 50 f, — a líppói 811 sz. tkvi betétben foglalt 403 hrsz. szántó B. 4. sorsz. alatti 18-ad részére 149 P 38 f, — a 404 hrsz. kert B. 4. sorsz. szerint 18-ad részére 33 P 93 f, — a 405 hrsz. ház B. 4. alatti 18-ad részére 80 P, — az 524 hrsz. rét B. 4. sorsz. szerinti 18-ad részére 29 P 25 f, — a 657 hrsz. szántó B. 4. sorsz. szerinti 18-ad részére 352 P 81 f, — a 734/1 hrsz. szántó B. 4. sorsz. szerinti 18-ad részére 27 P 25 f, — a 734/2 hrsz. B. 4. sorsz. szerinti 18-ad részére 33 P 50 f, — a 982 hrsz. szántó B. 4. sorsz. szerinti 18-ad részére 253 P 25 f és az 1126 hrsz. szántó B. 4. sorsz. alatti 18-ad részére 963 P 68 f kikiáltási árban, de a C. I. sorsz. alatt a 6202/1930 tk. sz. végzéssel özv. Schrempf Vencelné szül. Hahn Gertrud javára bekebelezett özvegyi jog feltétlen fenntartásával,

a líppói 812 sz. tkvi betétben A+1 sorsz. 506 hrsz. alatt foglalt szántónak B. 6 sorsz. szerint Bacsvarin Szilárd (Stoján) nevén álló 28-ad rész felére, azaz 18-ad részére 247 P kikiáltási árban, de a C. I. sorsz. alatt a 6202/1930 tk. sz. végzéssel özv. Schrempf Vencelné sz. Hahn Gertrud javára bekebelezett özvegyi jog feltétlen fenntartásával, míg a C. 15. sorsz. alatt a 2371/1941 tk. sz. végzéssel Bacsvarin Mátyás javára bekebelezett haszonélvezeti jog akkénti fenntartásával, hogy amennyiben ezen C. 15. sorsz. alattival terhelten az ingatlanért vevő nem jelentkezne, az ingatlan ezen C. 15. sorsz. alatti szolgálalmi jog fenntartása nélkül lesz árverés alá bocsátva,

a líppói 439 sz. tkvi betétben A+1 sorsz. alatt foglalt 1695 hrsz. szántó B. 20. sorsz. szerinti Kasanin Mitó nevén álló 14-ed részére 160 P 27 f kikiáltási árban elrendelte.

A tkvi hatóság az 10650/1939. M. E. sz. rendelet 3 §-a alapján felhívja az árverési szándékozókat, hogy a hadtestparancsnokság hozzájárulását az esetleges árverési vételhez lehetőleg az árverésen igazolják.

Az árverést

1941. évi október hó 14. napján d. u. 1/2 3 órakor

Líppó község házában fogják megtartani. Az árverés alá kerülő ingatlan, ha az árverés megtartását a végrehajtók közül az 1695 hrsz. ingatlan 500 P vételárnál, a 405 hrsz. ingatlan a kikiáltási ár felénél, a többi a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb vételáron eladni nem lehet.

Bántpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígéret ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Mohács, 1941. évi június hó 9.

Dr. Tófalvi sk. kir. jb. jzö.

A kiadmány hitelesül:
Horváth Imre kiadó.